

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/75/2015
Identifikačné číslo spisu: 5914010453
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5914010453.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 27. júla 2016, s verejným vyhlásením rozsudku v Bratislave v trestnej veci obvineného V. D. , pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 8T 97/2014, o dovolaní obvineného, podanom prostredníctvom obhajcu, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 20. mája 2015, sp. zn. 2To 35/2015, po zistení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa § 382a, § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por., takto

rozhodol:

I.

Uznesením Krajského súdu v Žiline z 20. mája 2015, sp. zn. 2To 35/2015, a konaním, ktoré mu predchádzalo

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 319 Tr. por. § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. v neprospech obvineného V. D..

Napadnuté uznesenie krajského súdu s a z r u š u j e.

Z r u š u j e s a j rozsudok Okresného súdu Ružomberok z 12. marca 2015, sp. zn. 8T 97/2014.

Z r u š u j ú s a j ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súde Ružomberok s a p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvineného V. D. n e b e r i e do väzby a ihneď sa z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 6 rokov, 6 mesiacov a 1 deň prepúšťa na slobodu.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok z 12. marca 2015, sp. zn. 8T 97/2014, bol obvinený V. D. uznaný za vinného zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň a na nezistenom mieste si zaobstaral minimálne 8,79 g kryštalickej látky identifikovanej ako metamfetamín hydrochlorid (pervitín), ktorý je vedený v II. skupine psychotropných látok špecifikovaných v zozname omamných a psychotropných látok Zákona č. 13/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení zákona č. 260/1999 Z.z., s obsahom metamfetamínu v rozpätí od 78,1 % do 79,1 hmotnosti, čo predstavuje minimálne 6881 mg čistej látky, čo zodpovedá minimálne 174 obvykle jednorazovým dávkam drogy, ktorej hodnota po vyčíslení Národnou kriminálnou agentúrou P PZ Ministerstva vnútra Slovenskej republiky predstavuje minimálne 307,65 Eur, pričom uvedenú látku následne prechovával v izbe na prízemí v rodinnom dome na ul. K. v T. až do vykonania domovej prehliadky príslušníkmi Policajného zboru dňa 2. júla 2014 v čase od 04.10 hod. do 09.15 hod. v tomto rodinnom dome, kde bola uvedená látka zaistená.

Za to bol podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2, ods. 5, § 37 písm. m/ Tr. zák. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, 6 (šesť) mesiacov a 1 (jeden) deň nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Krajský súd v Žiline uznesením z 12. marca 2015, sp. zn. 2To 35/2015, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol.

Obvinený V. D. prostredníctvom obhajcu 2. septembra 2015 podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie, v ktorom odôvodnil naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. písm. g/, písm. i/ Tr. por. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je naplnený domovou prehliadkou rodinného domu jeho rodičov, ktorí sú vlastníci tejto nehnuteľnosti, ktorá nebola vykonaná v súlade s ustanovením § 99 a nasl. Trestného poriadku. Rodičia - vlastníci rodinného domu neboli pred prehliadkou v zmysle § 105 ods. 1 Tr. por. poučení o práve zúčastniť sa tohto úkonu a ani im to nebolo umožnené, hoci boli prítomní. V zmysle § 2 ods. 2 Tr. por. každý môže byť stíhaný len zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom, porušenie tejto zásady je podstatnou chybou v dokazovaní s príčinným následkom, že takýto dôkaz je absolútne neúčinný a nemožno naň v konaní a pri rozhodovaní prihliadať, čo je zrejme z ustanovenia § 119 ods. 2 Tr. por. Obvinený pri prehliadke miestnosti, kde sa drogy s digitálnou váhou našli nebol prítomný a nebola tam prítomná ani nezúčastnená osoba, ktorá je uvedená v zápisnici o tomto úkone. Prítomní boli iba príslušníci polície. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. vidí v tom, že rozhodnutie je založené na nepriamych dôkazoch, výpovediach dvoch príslušníkov polície, z ktorých jednoznačne nevyplýva, že nájdené psychotropné látky patrili obvinenému. Nájdené drogy si obvinený nezadovážil, neprechovával a o ich existencii v dome rodičov nemal vedomosť. Pri existencii viacerých osôb podozrivých z držania omamnej látky, keď nie je možné jednoznačne ustáliť komu táto patrila, nie je možné bez existencie priameho dôkazu vyvodiť trestno-právnu zodpovednosť proti ktorejkoľvek z týchto osôb, čo bolo riešené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 To 59/99. Najvyššiemu súdu navrhol vysloviť porušenie zákona v ustanoveniach uvedených vyššie v jeho neprospech, napadnuté rozhodnutie zrušiť, zrušiť aj rozhodnutie okresného súdu a krajskému súdu prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovala a rozhodol.

Prokurátor vo vyjadrení zo 14. septembra 2015 poukázal na to, že dôvody dovolania sú v podstate zhodné s odôvodnením odvolania, ktorými sa zaoberal krajský súd. So skutkovými a právnymi závermi krajského súdu, týkajúcich sa hodnotenia zákonnosti vykonanej domovej prehliadky 2. júla 2014 a preukázania skutku obvinenému, sa plne stotožňuje a v tejto súvislosti na ne v celom rozsahu odkazuje. Dovolanie považuje za nedôvodné a navrhuje ho odmietnuť, nakoľko nie sú splnené dôvody dovolania.

Obvinený prostredníctvom obhajcu sa k podaniu prokurátora nevyjadril, hoci im bolo zaslané na prípadné vyjadrenie.

Po tomto postupe 8. októbra 2015 predložil okresný súd dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

K bodu I. výroku rozsudku:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.) a bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 až § 373 Tr. por. ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Najvyšší súd ďalej vo veci skúmal existenciu dovolateľom uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (písm. g/), rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (písm. i/).

Podľa § 382a Tr. por. dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Tr. por.

Dovolacie námietky zakladajúce podľa obvineného V. D. naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. treba uviesť, že opodstatnenosť týchto námietok ohľadom nezákonného vykonania príkazu na domovú prehliadku je bez akýchkoľvek pochybností preukázaná nielen výpoveďami obvineného (č.l. 579) a svedkyne A. D. (č.l. 583), ale aj príslušníkov polície Mgr. C. K. (č.l. 588) a Ing. C. K. (č.l. 591). Z týchto výpovedí jednoznačne vyplýva, že pri domovej prehliadke - jednotlivých miestností na prízemí, teda aj tam, kde sa drogy a digitálna váha našli, vlastníci rodinného domu, rodičia obvineného neboli prítomní. Zo zápisnice o domovej prehliadke (č.l. 114 - 124) vykonanej na príkaz sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Ružomberok z 26. júna 2014, sp. zn. OS Rk-V-12/2014 (ktorý bol polícii doručený 2. júla 2014 o 04.20 hod.) nevyplýva, že by vlastníci rodinného domu boli pred vykonaním prehliadky poučení, a to aj o ich práve zúčastniť sa tejto prehliadky, čo im umožnené nebolo a zápisnicu o tomto úkone ani nepodpisali.

Naopak z tejto zápisnice o prehliadke vyplýva, že pred domovou prehliadkou rodinného domu č. XXXX/XXX na ulici K. bola poučená iba osoba, u ktorej má byť prehliadka vykonaná (v tej dobe nebolo proti tejto osobe vznesené obvinenie, stalo sa tak až 3. júla 2014 uznesením vyšetrovateľky PZ mjr. Mgr. B. V. ČVS: ORP-365/OVK-RK-2013, č.l. 4 - 6, do tej doby bolo začaté trestné stíhanie vo veci z 15. októbra 2013, č.l. 3). Nezúčastnená osoba, V. Q., bez ďalších identifikačných údajov, je tam uvedená a nachádza sa tam aj jej podpis, ale na opise tejto zápisnice jej účasť (č.l. 124) nie je uvedená. Osoba, u ktorej bola prehliadka vykonaná, V. D., zápisnicu o prehliadke prevzal 2. júla 2014.

Zo zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby (č.l. 7 - 8) vyplýva, že k zadržaniu V. D. došlo 2. júla 2014 o 09.20 hod. po predchádzajúcom súhlase prokurátora udelenom 2. júla 2014 o 09.18 hod. a že je u neho dôvodné podozrenie, že ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak mu hrozí vysoký trest, alebo bude pokračovať v trestnej

činnosti, pretože pri domovej prehliadke 2. júla 2014 od 04.10 hod do 09.15 hod. boli u V. D. nájdené 4 ks sáčkov s obsahom neznámej kryštalickej látky a digitálne váhy. Pri vykonávaní domovej prehliadky 2. júla 2014 o 04.10 hod. boli proti V. D. použité donucovacie prostriedky podľa § 51 ods. 1 písm. c/ zák. č. 171/1993 Z.z. a tiež bola bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora obmedzená jeho osobná sloboda podľa § 85 ods. 2 Tr. por. z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. a vyšetrovateľom bol prevzatý 2. júla 2014 o 09.20 hod. U zadržanej osoby bola vykonaná osobná prehliadka v zmysle § 99 ods. 4, § 102 ods. 4 Tr. por.

Z úradného záznamu z 1. júla 2014 Č.p. KRPZ-ZA-OPP2-353/2014 (č.l. 190) vyplýva, že 1. júla 2014 (ide o zrejmu pisársku chybu, správne malo byť uvedené 2. júla 2014) o 04.10 hod. bola vykonaná akcia pohotovostného policajného útvaru, ktorá na pokyn vyšetrovateľky mjr. Mgr. B. V. vykonala násilný vstup do obydľia cez vchodové dvere (fotodokumentácia, zápisnica o prehliadke a výpovede svedkýň A. D. a K. D. poškodenie dvier potvrdzujú) rodinného domu na ul. K. v T., kde bola zadržaná osoba V. D., nar. X. P. XXXX, nakoľko táto kládla aktívny odpor, boli použité donucovacie prostriedky v zmysle § 51 ods. 1 písm. c/, § 52 ods. 1 písm. c/ zák. č. 171/1993 Z.z. Pred služobným zákrokom bola použitá výzva v zmysle § 12 zák. č. 171/1993 Z.z. Na uvedenej adrese sa okrem zadržanej osoby nachádzali aj jeho rodičia.

Uvedené dôkazy si odporujú. V zápisnici o zadržaní (č.l. 7 - 8) sa uvádza použitie donucovacích prostriedkov, ale v zápisnici o vykonaní domovej prehliadky (č.l. 114 - 124) o použití týchto prostriedkov nie je žiadna zmienka. Rovnako tak o zásahu pohotovostného policajného útvaru, ktorý je potvrdzovaný iba svedeckými výpoveďami príslušníkov, ktorí domovú prehliadku vykonávali a úradným záznamom. Pochybnosti o čase poučenia osoby, u ktorej sa mala prehliadka vykonať vznikajú práve v súvislosti s uvedeným zásahom, pričom výpovede obvineného, jeho matky a policajtov preukazujú iba to, že podozrivému a jeho rodičom bol doručený príkaz na domovú prehliadku (č.l. 113) a podozrivý bol vyzvaný, aby vydal veci súvisiacich s drogovou činnosťou, poučenie týchto osôb nie je potvrdená.

Odovzdanie podozrivej a zadržanej osoby vyšetrovateľovi a oznámenie tejto skutočnosti prokurátorovi nedošlo bezodkladne (§ 85 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. por.), hoci vyšetrovateľka bola prítomná pri tomto úkone. Stalo sa tak až po 5 hodinách a 10 minútach. Sudca pre prípravné konanie správne pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na vzatie obvineného do väzby rozhodol, že väzba u neho začína dňa 2. júla 2014 o 04.10 hod.

Príkaz na domovú prehliadku vydaný sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Ružomberok z 26. júna 2014, sp. zn. OS Rk-V-12/2014 (č.l. 110 - 113), má náležitosti predpokladané ustanovením § 99 ods. 1, § 100 ods. 1 Tr. por. a bol doručený vlastníkom domu a jej užívateľovi - podozrivej osobe pri prehliadke. Rovnako ako súdy nižších stupňov, ani Najvyšší súd Slovenskej republiky nemá pochybnosti o tom, že v posudzovanej veci z odôvodnenia predmetného príkazu na domovú prehliadku vyplývajú konkrétne skutočnosti, ktorými možno overiť, že v čase jeho vydania bolo nevyhnutné uprednostniť verejný záujem na ochranu spoločnosti pred nedovoleným šírením omamných a psychotropných látok pred súkromným záujmom na ochranu súkromia a domovej slobody. Z uvedeného vyplýva, že predmetný príkaz na domovú prehliadku (ako súdne rozhodnutie, ktorým sa zasahuje do základných ľudských práv a slobôd) je po obsahovej stránke vrátane odôvodnenia (č.l. 369, 388 úradné záznamy preukazujúce podozrenie na páchanie trestnej činnosti drogového charakteru) preskúmateľný, a preto ho s použitím interpretačných pravidiel definovaných judikatúrou (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky. sp. zn. I. ÚS 274/2005, a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. októbra 2011, sp. zn. 1 TdoV 3/2011) možno označiť za zákonný.

V zmysle § 99 ods. 1 Tr. por. domovú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že v byte alebo v inom priestore slúžiacom na bývanie alebo v priestoroch k nim patriacim (ďalej len „obydlie“) je vec dôležitá pre trestné konanie, alebo že sa tam skrýva osoba podozrivá zo spáchania trestného činu, alebo je potrebné vykonať zaistenie hnutelných vecí na uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody.

Podľa § 100 ods. 1 Tr. por. nariadiť domovú prehliadku je oprávnený predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. V neodkladných prípadoch tak môže namiesto príslušného predsedu senátu a v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie urobiť predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, v ktorého obvode sa má prehliadka vykonať. Príkaz na domovú prehliadku musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. V príkaze sa uvedie opis veci alebo opis osoby, ktorá sa má zaistiť pri domovej prehliadke, ak je známa. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi obydľia pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia domovú prehliadku bez meškania vykoná orgán, ktorý ju nariadil, alebo na jeho príkaz policajt.

Vstúpiť do obydľia v zmysle § 103 ods. 1 Tr. por. môže policajt len vtedy, ak vec neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu života alebo zdravia osôb alebo na ochranu štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu majetku, alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj v záujme ochrany prírody, najmä ak ide o obydľie alebo iné priestory, alebo pozemok osoby pristihutej pri trestnom čine. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na miesta uvedené v odseku 1 môže vstúpiť policajt, príslušník Policajného zboru, Vojenskej polície alebo colného orgánu v prípade, ak bol vydaný príkaz na zatknutie alebo príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody osoby, ktorá sa tam zdržuje, alebo ak treba predviesť obvineného alebo svedka, ktorý sa tam zdržuje. Podľa odseku 3 tohto ustanovenia po vstupe na miesta uvedené v odseku 1 možno vykonať iba také úkony, ktoré neznesú odklad, alebo úkony na predvedenie osoby vrátane postupu podľa § 99 ods. 4.

V zmysle § 104 ods. 1 Tr. por. domovú prehliadku, osobnú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov, alebo prehliadku pozemku možno vykonať len po predchádzajúcej výzve toho, u koho alebo na kom sa má taký úkon vykonať, a to len vtedy, ak sa výzvou nedosiahlo dobrovoľné vydanie hľadanej veci alebo odstránenie iného dôvodu, ktorý viedol k takému úkonu. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia postup podľa odseku 1 sa nevyžaduje, ak tomu bráni závažná prekážka a vec neznesie odklad alebo ak by predchádzajúca výzva bola zjavne neúspešná.

Podľa § 105 ods. 1 Tr. por. orgán vykonávajúci domovú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov, alebo prehliadku pozemku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa taký úkon vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti alebo v prípade prehliadky iných priestorov aj jej zamestnancovi účasť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia k výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať nezúčastnenú osobu. Orgán vykonávajúci prehliadku preukáže svoje oprávnenie.

V zmysle § 106 ods. 1 Tr. por. osoba, u ktorej sa má vykonať domová prehliadka, prehliadka iných priestorov alebo prehliadka pozemku, osobná prehliadka, prehliadka tela a iné podobné úkony alebo vstup do obydľia, je povinná tieto úkony strpieť. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia ak osoba, voči ktorej smeruje úkon uvedený v odseku 1, alebo iná osoba neumožní vykonanie takého úkonu, sú orgány vykonávajúce úkon oprávnené po predchádzajúcej márnej výzve prekonať odpor takej osoby alebo ňou vytvorenú prekážku. O tom urobia záznam do zápisnice.

Z citovaných ustanovení je nepochybné, že vyšetrovatelka, ako osoba poverená výkonom príkazu sudcu na domovú prehliadku nepostupovala zákonným spôsobom, pretože vlastníkov domu nepoučila o ich práve účasti pri prehliadke, nezistila u nich či toto právo využijú a prehliadka bola vykonaná bez ich účasti, hoci sa v dome v tej dobe nachádzali.

Napriek tomu, že vyšetrovatelka mala príkaz na domovú prehliadku, nevyužila možnosť ju realizovať zákonným spôsobom, teda nevyzvala podozrivú osobu na vydanie vecí, o ktorých bol predpoklad, že sa nachádzajú v dome, v ktorom býval a bez existencie potreby prekonať odpor tejto osoby, ktorej sa domová prehliadka týkala alebo ňou vytvorenú prekážku, dala pokyn na násilné vniknutie do domu inej zložke policajného zboru, než ako jej bolo určené príkazom.

Vstup príslušníkov pohotovostného policajného útvaru do rodinného domu v rámci tohto trestného konania nebol zákonný, lebo nenastali skutočnosti predpokladané zákonom (§ 103 Tr. por.) oprávňujúce na takéto konanie. Ustanovenia zákona č. 171/1993 Z.z. na daný prípad sa nevzťahujú, prednosť má Trestný poriadok. Nešlo o neodkladný úkon (príkaz na domovú prehliadku bol daný 26. júna 2014), vstup nebol vyvolaný potrebou okamžitej ochrany života alebo zdravia osôb alebo ochrany štátu, udržaním verejného poriadku, ochranou majetku, alebo ochranu práv a slobôd iných. Nebol vydaný ani príkaz na zatknutie alebo dodanie do výkonu trestu alebo predvedenie osôb. Z dôkazov nevyplýva, že by V. D. a jeho rodičia odmietli vstup do ich rodinného domu za účelom vykonania v jeho priestoroch prehliadky.

Výkonaním domovej prehliadky v skorých ranných hodinách, po nezákonom predchádzajúcom násilnom vniknutí do rodinného domu príslušníkmi pohotovostného policajného útvaru, neboli rešpektované základné práva a slobody fyzických osôb - vlastníkov rodinného domu a bola prekročená aj nevyhnutná miera na dosiahnutie účelu trestného konania s dopadom na dôstojnosť a súkromie tam v tej dobe ubytovaných osôb.

Vyjadrené preukazuje, že domová prehliadka bola vykonaná nezákonne a z toho dôvodu boli nezákonne zaistené drogy a digitálna váha, čo je v súlade so zásadou, že plody z otráveného stromu sú tiež otrávené, a teda nepoužiteľné. Prokurátor JUDr. Milan Mikuláš, ktorý vykonával dozor nad prípravným konaním v tejto veci nepostupoval zákonným spôsobom. Súd nemal preto k týmto dôkazom prihliadať, vyplýva to z ustanovenia § 119 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti, rešpektujúce ustanovenie § 206 ods. 1 Tr. por. (ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania ...).

Orgány činné v trestnom konaní a súd nerešpektovali ustanovenie § 2 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého do základných práv a slobôd osôb v prípadoch dovolených zákonom možno zasahovať len v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu trestného konania, pričom treba rešpektovať dôstojnosť osôb a ich súkromie. Trestný poriadok v zmysle § 1 upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb.

V intenciách uvedeného sa obvinený v rámci obhajoby domáhal nápravy tejto nezákonnosti nielen na súde prvého stupňa, ale aj v odvolacom konaní a keďže neuspel uplatnil túto obhajobu v dovolacom konaní. Najvyšší súd uzatvára, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je naplnený a tento preukazuje, že napadnutými rozhodnutiami okresného a krajského súdu v neprospech obvineného došlo k porušeniu ustanovení § 319 Tr. por. a § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. Na podklade toho je potrebné uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu ako aj konanie, ktoré im predchádzalo zrušiť, ako aj všetky ostatné rozhodnutia na ne nadväzujúce. Okresný súd Ružomberok bude povinný vo veci znova konať a rozhodnúť.

Vzhľadom na uvedené skúmanie naplnenosti aj dovolacieho dôvodu uplatneného obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., nebolo už pre predchádzajúce porušenie zákona potrebné. Pre úplnosť však treba uviesť, že obvinený tento dôvod oprel výlučne o prehodnotenie skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel okresný súd na základe vykonaných dôkazov, čo si osvojil aj krajský súd. Poukázal totiž na to, že celé rozhodnutie súdu je založené na nepriamych dôkazoch, výpovediach dvoch príslušníkov polície, z ktorých jednoznačne nevyplýva, že nájdené drogy patrili jemu. K takémuto záveru môže súd dospieť len v prípade, že nepriame dôkazy dávajú možnosť bez akýchkoľvek pochybností vysloviť, že si zadovážil a prechovával drogu, čo on popiera a o jej existencii vedomosť nemal.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Podľa odseku 7 tohto ustanovenia dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Obvinený je trestne stíhaný pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák.

K tomu najvyšší súd, nad rámec dovolania konštatuje, že v skutkovej vete výrokovvej časti napadnutého rozhodnutia (bez zohľadnenia, že táto bola ustálená aj na základe nezákonných dôkazov), je nesprávne, v rozpore s ustanoveniami Trestného zákona, uvedené, že zo zaistenej kryštalickej látky minimálne v množstve 8,79 g identifikovanej ako metamfetamínu (pervitín), čo predstavuje minimálne 6881 mg čistej látky, čo zodpovedá minimálne 174 obvykle jednorazovým dávkam drogy, ktorej hodnota je minimálne v sume 307,65 Eur.

Trestný zákon v § 125 ods. 1 stanovuje výšky škody malej, väčšej, značnej a veľkého rozsahu, tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty vecí a rozsahu činu.

Podľa § 126 ods. 1 Tr. zák. pri určení výšky škody sa vychádza z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku, v čase a v mieste činu obvykle predáva.

Podľa § 130 ods. 5 Tr. zák. návykovou látkou sa na účely tohto zákona rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacíe schopnosti alebo sociálne správanie.

Podľa § 135 ods. 2 Tr. zák. prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre vlastnú potrebu.

Podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. kto neoprávnene kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo prechováva po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor, alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

V posudzovanej veci okresný súd i krajský súd pri stanovení rozsahu činu vychádzali z údajov poskytnutých KEÚ PZ prameňmiacich zo zaužívanj praxe, v ktorej KEÚ PZ postupuje spravidla tak, že zo zaisteného množstva psychotropnej látky a jej koncentrácie vypočíta množstvo absolútnej psychotropnej látky, z ktorej potom stanoví počet jednotlivých obvykle jednorazových dávok a následne NaKA P PZ (č.l. 109) na základe počtu týchto dávok a ceny jednotlivj dávky stanoví finančné vyjadrenie hodnoty psychotropnej látky.

V tomto smere dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že vyššie popísaný postup nemá oporu v zákone ani vo vykonaných dôkazoch.

Najvyšší súd v prvom rade pripomína, že ustanovenie § 135 ods. 2 Tr. zák. je interpretačné ustanovenie len a výlučne pre výklad pojmu prechovávanie psychotropnej látky pre vlastnú potrebu vo väčšom množstve uvedený v § 171 ods. 2 Tr. zák. V posudzovanej veci je však obvinený stíhaný pre § 172 Tr. zák. Citované ustanovenie piatej hlavy prvej časti Trestného zákona pri výklade pojmov Trestného zákona navyše hovorí o množstve psychotropnej látky a nie o množstve absolútneho, čistého metamfetamínu či koncentracii účinnej látky a podobne, o čo sa opiera KEÚ PZ.

Ani § 135 Tr. zák., ani § 171 Tr. zák. a ani § 172 Tr. zák. neuvádza pojem absolútnej, psychotropnej

látky. Citované ustanovenia výlučne používajú pojem množstvo psychotropnej látky.

Drogovou problematikou na území Slovenskej republiky sa už od roku 2004 komplexne zaoberá Národné monitorovacie centrum pre drogy, ktoré je národným zastúpením špecializovanej európskej agentúry European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (ďalej len „EMCDDA“), monitorujúcou situáciu v oblasti psychotropných látok na národnej úrovni s cieľom priamej a pravidelnej výmeny oficiálnych informácií o drogách vyžadovaných EMCDDA.

Národné monitorovacie centrum pre drogy získava z národných zdrojov (NPJ, KEÚ PZ) relevantné, spoľahlivé a porovnateľné informácie, ktoré sa týkajú všetkých stránok drogového fenoménu a každoročne pre EMCDDA vypracováva Národnú správu o stave drogových závislostí a kontrole drog v Slovenskej republike (ďalej len „správa“).

Dovolací súd dospel preto k záveru, že v prípade posudzovania trestnosti trestného činu podľa 172 Tr. zák. je nutné pri stanovení rozsahu činu postupovať v zmysle § 125 ods. 1 Tr. zák. a vychádzať z minimálnej výšky ceny, za ktorú bolo možné zaistenú omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor predat' na čiernom trhu v období spáchania trestného činu a v mieste, kde bol trestný čin spáchaný, pričom je potrebné zohľadniť špecifiká čierneho trhu a prax koncových konzumentov návykových látok, ako to ustanovuje § 126 ods. 1 veta prvá Tr. zák.

Všetky uvedené údaje sú pritom zadokumentované v správach Národného monitorovacieho centra pre drogy za príslušný rok, ide o verejne prístupné dokumenty a ich znalosť zo strany súdu je pri posudzovaní rozsahu trestného činu podľa § 172 Tr. zák. pre správnu aplikáciu hmotnoprávneho ustanovenia § 126 ods. 1 veta prvá Tr. zák. *conditio sine qua non*.

Najvyšší súd dodáva, že nemá pochybnosti o tom, že aj metodika používaná KEÚ PZ má svoje opodstatnenie, a to pri posudzovaní trestnosti trestného činu podľa § 171 Tr. zák., kedy pojem „obvykle jednorazová dávka“ používaný KEÚ PZ vychádza z interpretačného ustanovenia § 135 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Ak sa v posudzovanej veci vychádza z predložených údajov a spornej metodiky, a vydeli sa množstvo zaisteného metamfetamínu, teda 8,79 g počtom dávok 174 výsledok znie 0,0505 gramu na jednu dávku. Nikto pritom neskúmal, či je možné z technického hľadiska reálne takúto dávku namerať a následne aj aplikovať a súčasne, aby takáto dávka bola ešte spôsobilá nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho sociálne správanie (§ 130 ods. 5 Tr. zák.).

Ani druhostupňový súd tieto všetky vyššie uvedené skutočnosti bližšie neskúmal, namiesto toho odvolanie obvineného zamietol podľa § 319 Tr. por.

Dovolací súd pripomína, že určenie rozsahu trestného činu nemení totožnosť skutku, iba individualizuje škodlivý následok trestného činu, ktorý nastal, resp. mal nastať na záujme chránenom Trestným zákonom. Správne určenie rozsahu trestného činu (v súlade s § 125 Tr. zák. a § 126 Tr. zák.) je pritom nevyhnutnou podmienkou pre správnosť právnej kvalifikácie zisteného skutku.

Najvyšší súd preto po zistení prítomnosti dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. v zmysle § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 319 Tr. por. a § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. v neprospech obvineného, zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu i predchádzajúci rozsudok súdu prvého stupňa a nadväzujúce rozhodnutia. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. potom Okresnému súdu Ružomberku, ako súdu prvého stupňa prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K zrušeniu prvostupňového rozsudku a prikázaniu veci na nové rozhodnutie došlo preto, že k vytýkaným nedostatkom došlo už v konaní predchádzajúcom napadnutému uzneseniu krajského súdu.

Zrušenie oboch napadnutých rozhodnutí a vrátenie veci krajskému súdu, ako sa toho domáha obvinený, by viedlo k tomu, že odvolací súd by nemal o čom rozhodovať. V prípade zrušenia iba rozhodnutia krajského súdu, vzhľadom na porušenie zákona v neprospech obvineného, by odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a tomuto prikázal, aby vo veci znovu konal a rozhodol, čo by nepochybne značne predĺžilo konanie pred súdom.

Prvostupňový súd je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd a je povinný vykonať dôkazy na zistenie skutkového stavu veci, tieto dôkazy dôsledne vyhodnotiť a v rozhodnutí sa s nimi náležite vyrovnáť tak, ako to predpokladajú ustanovenia Trestného poriadku. Pritom je povinný rešpektovať ustanovenie § 391 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

K bodu II. výroku rozsudku:

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Obvinený V. D. doposiaľ vykonal väzbu od 2. júla 2014 do 20. mája 2015, teda 10 mesiacov a 18 dní. Z uloženého trestu v trvaní 6 rokov, 6 mesiacov a jeden deň, ktorý bol týmto rozsudkom zrušený, vykonal od 20. mája 2015 do 27. júla 2016, teda 14 mesiacov a 7 dní. Celkove z trestu vykonal takmer 25 mesiacov.

Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok z 13. januára 2010, sp. zn. 8T 169/2009, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo 6. apríla 2010, sp. zn. 1To 32/2010, pre zločin podľa § 323 ods. 2 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody na 6 rokov a 10 mesiacov so zaradením pre jeho výkon v ústave s minimálnym stupňom strázenia, z ktorého bol podmienene prepustený 26. februára 2014 Okresným súdom Trenčín, sp. zn. 4Pp 12/2014, so stanovením skúšobnej doby na 3 roky.

Najvyšší súd, okrem uvedeného pri rozhodovaní v zmysle § 380 ods. 2 Tr. por. prihliadal aj na dôvod zrušenia uznesenia krajského súdu a rozsudku okresného súdu, ktorý bude povinný v zmysle právnych záverov dovolacieho súdu vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť. Zohľadniť musí najmä stratu rozhodujúcich dôkazov, lebo nebude môcť zohľadniť výsledok domovej prehliadky pre jej nezákonnosť vrátane zaistenej drogy a digitálnej váhy. Za daného stavu najvyšší súd, aj keby dôvody väzby u obvineného existovali, nemohol rozhodnúť o jeho vzatí do väzby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.